

Höstförsöket 2022

Tidsram

Introduktion (<1 lektion)

Lärarna introducerar uppgiften och instruerar eleverna hur de väljer ut lämpliga träd och hur de gör sina ”**Höstlövsobservationer**”.

Att alla (efter bästa förmåga) gör sina observationer på samma sätt är en viktig del av den vetenskapliga metoden (Se även ”**Observationsblankett**”).

Om ni även vill fotografera och skicka in bilder som en del av rapporterna är det viktigt att ni går igenom ”Instruktioner till **fotografering**” noggrant.

Observationer och inrapportering (gärna minst 1 gång/vecka)

Observationerna av träden och inrapporteringen på hemsidan tar kort tid.

Första gången, när ni ger er ut och **väljer träd**, kan det ta lite längre tid. Det går också åt mer tid om ni väljer att fotografera och ladda upp bilderna som en del av rapporteringen.

Eleverna kan arbeta **enskilt eller i grupp**. De kan göra observationerna vid exkursioner **med klassen eller som hemläxa**. Dela ut ”Observationsblanketten” om eleverna själva tar ansvar för observationerna.

Det som kan ta tid är att ta sig till träden eftersom vi helst ser att ni använder vild-växande träd. Om ni som klass inte har möjlighet att göra återkommande exkursioner kan ni med fördel låta eleverna göra observationerna som hemläxa (i grupp eller enskilt).

Tisperiod (september-oktober).

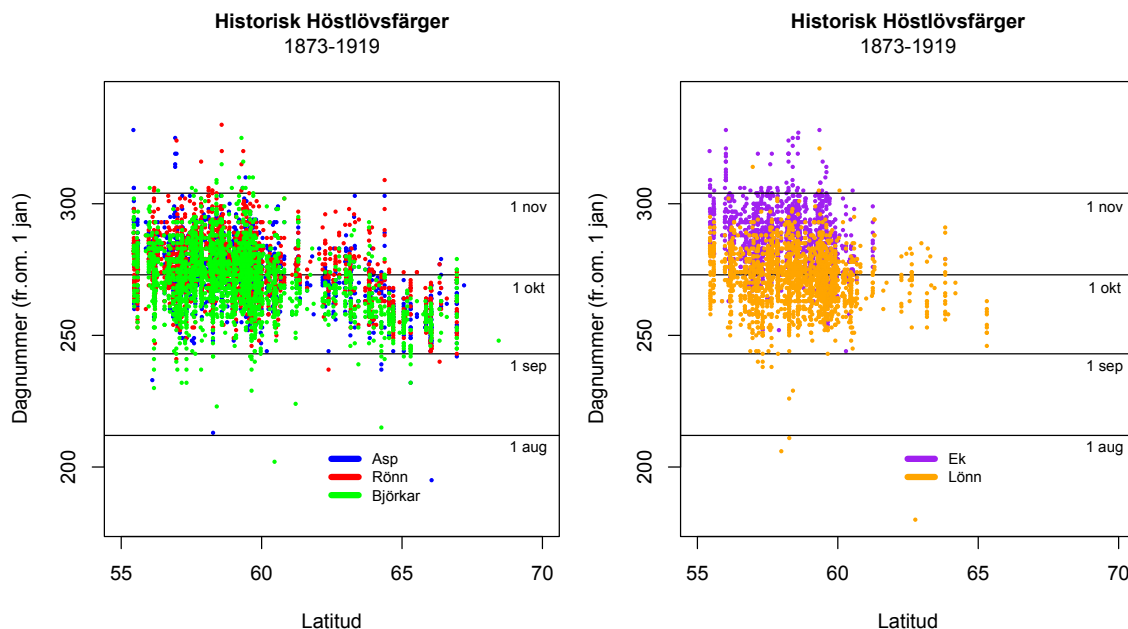
Gör gärna observationer **återkommande och regelbundet** (gärna minst 1 ggn/vecka) under hela den period höstlövsfärgerna utvecklas.

Det är omöjligt att säga när löven börjar skifta färg hos just er, men grovt sagt kommer observationsperioden att vara under september-oktober. I fjällvärlden kan det starta redan i augusti och i södra Skåne först i månadsskiftet september/oktober. Höstlövsutvecklingen kan sedan pågå 2-4 veckor från det att de första löven börjat gulna. 2013 pågick den i medeltal i 3-5 veckor och i extrema fall i sju veckor.

Det kan skilja en månad i starten av höstlövsutvecklingen mellan olika trädslag (2013 var rönn först och ek sist), så om ni följer flera olika träd/trädslag (vilket vi hoppas) kan observationsperioden pågå upp till två månader.

Inrapportering (Gärna löpande rapportering/Senast i nov)

Inrapporteringen sker på en särskild hemsida (Se länk på Höstförsökets hemsida). Rapportera gärna in löpande under datainsamlingens gång. Sista datum för inrapportering av data är i mitten av november.

Diagrammen visar höstlövsobservationer av fas 2 under perioden 1873 – 1919 från södra till norra Sverige (asp, björkar och rönns till vänster och ek och lönn till höger). "Fas 2" = "En tredjedel höstlövsfärgad = minst 1/3 av löven är inte längre gröna (eller har fällts)".

Som ni ser kommer höstlövsfärgerna tidigare i norra Sverige än i södra, men ni ser också att det är stor variation på samma latitud. Detta beror delvis på skillnader i väder etc. mellan olika år; dels på skillnader i väder/klimat mellan olika platser och dels på genetiska skillnader mellan olika träd-individer.

Dessa skillnader gör det **svårt att** **sia** om när höstlövsfärgerna kommer att dyka upp hos er just i år. I diagrammen ser man också att de olika arterna överlappar mycket, vilket betyder att när en art börjat få höstlövsfärger kommer det inte dröja länge innan övriga också kommer i gång.

www.natureskalender.se

Support? Kontakta oss via e-post, Twitter, Instagram eller Facebook:

hostforsoket@natureskalender.se

#höstförsöket #natureskalender

Facebook-gruppen "Naturens kalender i skolan"